

RYBNICZANKI

ZESZYTY RYBNICKIE 32
KONFERENCJE

RYBNICZANKI

red. Anna Grabowska-Rogus, Ewa Kulik

Muzeum im. o. Emila Drobneho w Rybniku

Rybnik 2021

Zeszyty Rybnickie 32
Rybniczanki

Redaktor wydawnictw Muzeum im. o. E. Drobnego w Rybniku: dr Bogdan Kloch

Redakcja: Anna Grabowska-Rogus, Ewa Kulik
Recenzja: prof. dr hab. Aleksandra Skrzypietz

Korekta: zespół
Skład: Sławomir Studnik

Projekt okładki: Sławomir Studnik w oparciu o layout Hanny Stano, wykorzystano fotografie ze zbiorów Muzeum im. o. E. Drobnego w Rybniku

Wydawca:

Muzeum
im. o. Emilia Drobneg
w Rybniku

© Muzeum im. o. E. Drobnego w Rybniku, 2021

ISBN 978-83-63959-42-5

Nakład: 200 egz.

Druk: Totem.com.pl sp. z o.o. sp. k., ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

Spis treści

<i>Wstęp</i>	7
Opracowania	
Ewa Kulik Rozalia Biegieszowa (1867–1947) – kobieta w samorządzie miejskim okresu międzywojnia	11
Jacek Kamiński Waleska Szala – przedwojenna nadpielegniarka i powojenna kamieniczniczka	23
Anna Grabowska-Rogus Działalność społeczna rybnickich kobiet w Związku Towarzystw Polek (w świetle lokalnych relacji prasowych)	43
Dawid Keller Rybniczanki w zbiorach Muzeum w Chorzowie – przypadek akt Towarzystwa Polek	63
Ewa Kulik Na ławie oskarżonych. Konflikty rybniczank z prawem w świetle doniesień prasy lokalnej okresu międzywojennego	77
Paweł Parys Matki i żony uchodźców z powiatu rybnickiego po I powstaniu (sierpień 1919 – luty 1920) – komunikat	99
Wspomnienia	
Aleksandra Grabiec Z Krakowa na Śląsk. Maria Grabcowa z d. Kotecka (1893–1979)	109
Jerzy Klistała Helena Klistała – moja mama	117
Małgorzata Tkacz-Janik „Zabraliście mi ciotkę, ale jej drzwi wam nie oddam”	123
Elżbieta Bimler-Mackiewicz Jadwiga Białowa i Eufrozyna Weberowa oczami Maksymiliana Basisty	149

Szanowne czytelniczki i czytelnicy,

przekazujemy do Waszych rąk kolejny numer „Zeszytów Rybnickich”. Od momentu reaktywacji serii w 2006 roku, począwszy od numeru 3, doszliśmy szczęśliwie z końcem 2021 roku do 32 pozycji w serii, co daje w sumie w przedziale 16 lat trzydzieści kolejnych zeszytów, bardziej lub mniej obszernych. Ten stanowi pokłosie ubiegłorocznej konferencji, która z powodów pandemii, będącej już częścią naszej egzystencji, odbyła się ostatecznie w wersji online. Cieszy nas fakt, że mimo licznych trudności naszej codzienności, udało się opublikować zapis tego spotkania. Tym razem naszą uwagę w sposób szczególny skierowaliśmy na losy kobiet w dziejach Rybnika. Dziesięć tekstów, które zamieściliśmy w tym wydawnictwie, odnoszą się do XX wieku. Kobieta w codzienności, w polityce, w życiu narodowym i społecznym, to spojrzenie na wkład pań w dzieje Rybnika. To także zapis stanu badań. Wiek XX w dziejach miasta nazwać można, chyba nie bez przesady, stuleciem wielkiej aktywności kobiet. Wydaje się, że kondycja badawcza tematyki dla współczesności ma się dość dobrze, niemniej czasy wcześniejsze pod kątem roli kobiet w życiu miasta potrzebują jeszcze dogłębnych badań. Niniejszy zeszyt zamyka pewien zakres badań ostatnich lat i jest zacznem nowego rozdziału w dziejach serii. Dziękujemy wszystkim autorom za złożenie tekstów do tego wydawnictwa, a naszym odbiorcom życzymy, aby ich treść stanowiła dla nich wartość samą w sobie, jaką rybnickie Muzeum wnosi do badań naukowych nad dziejami naszego miasta i regionu.

Rybnik, listopad 2021 r.

dr Bogdan Kloch
Dyrektor Muzeum im. o. E. Drobrego w Rybniku

